

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
Accepting Organic the Academic Institution Educational Opportunity
School under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3

สุชาดา ทัพย์กองลาส¹ ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี²
Suchada Thipkonglas, Sajanun Kheowongsri

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) รวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.57) 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่า (1) ผู้บริหารสถานศึกษา

Received: 2023-04-07 Revised: 2023-06-25 Accepted: 2023-06-25

¹ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Master of Education Program Degree in Educational Administration Hatyai University.

Corresponding Author e-mail: pangteekatan@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Faculty of Education and Liberal Arts Hatyai University. e-mail: Sajanum@hu.ac.th

ควรปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้สอนจริงเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร (2) เน้นให้ครูจัดการสอนแบบ active learning ด้วยกิจกรรมที่เหมาะสมความแตกต่างระหว่างผู้เรียน (3) มุ่งจัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของชุมชน โดยขอความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้านมาถ่ายทอดความรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และ (4) จัดทำแผนการนิเทศและกำหนดปฏิทินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษา

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารงานวิชาการ; โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) study the levels of Academic Institution Educational Opportunity School; 2) compare the Academic Institution Educational Opportunity School, classified by genders, educational level, and work experiences; and 3) compile suggestions about the Academic Institution Educational Opportunity School under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 according to teachers' opinions. The instruments for data collection included the questionnaire, The statistics for data analysis included percentage, mean, S.D., t-test, and F-test. The findings revealed as follows. 1) The Academic Institution Educational Opportunity School under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3, it was found that the overall and individual aspects were at a high level ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.57). 2) the comparison of opinions towards Academic Institution Educational Opportunity School under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3, classified by genders, educational level and work experiences, it was found that the overall and each aspect of opinions among teachers with the differences of genders and educational level were not different. However, the overall opinions among teachers with the differences of work experience were significantly different ($p \leq .05$) 3) Suggestions for academic administration of educational institute administrators, expanding educational opportunities schools according to teachers' opinions. It was found that. (1) Educational institution administrators should improve and develop the curriculum at the learning subject level before using it in actual teaching annually. to check the quality of the course. (2) Focusing on teaching teachers in an active learning style with appropriate activities that differ between learners. (3) Focus on providing education that meets the needs of the community. by requesting cooperation from villagers to pass on knowledge or local wisdom. and (4) Prepare supervision plans and set up supervision calendars within

educational institutions continuously. To be used as a guideline for the development of operations to meet the standards of educational institutions.

Keywords: academic affairs administration; Opportunity School

บทนำ (Introduction)

การบริหารงานวิชาการเป็นส่วนสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) เนื่องจากงานวิชาการเป็นภารกิจหลักเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจะมีคุณภาพมากขึ้นโดยอัตโนมัติขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งผู้ที่มีส่วนสำคัญมากและมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยตรง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญและเร่งดำเนินการตามที่หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาได้ระบุขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนด้านการนิเทศการศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายการศึกษาของประเทศ

สำหรับการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 นับว่าเป็นต้นแบบการบริหารจัดการวิชาการที่มุ่งสู่คุณภาพบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ยึดหลักธรรมาภิบาล สืบสานพระราชปณิธานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563) แต่จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 กลับพบว่าคะแนนเฉลี่ยรวม 4 วิชาปีการศึกษา 2564 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับสังกัดและระดับประเทศ พบว่ายังต่ำกว่าระดับสังกัดและระดับประเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งตั้งอยู่นอกเมืองในเขตพื้นที่พิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทั้งภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีจนก่อให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นที่จะให้มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น จะดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นให้เกิดความเสมอภาค นักเรียนทุกคนได้รับความรู้อย่างทั่วถึง แต่ไม่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่ตัวบุคคล เพื่อที่จะให้มีผลการสอบที่สูงขึ้นอย่างเดียว ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนค่อนข้างน้อย เนื่องจากมีภาระงานอื่นค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินกิจกรรมไปได้ภายใต้สภาวะการก่อความไม่สงบในพื้นที่มีอย่างตลอด ในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางหลายแห่งที่ผู้เรียนมีคะแนนการสอบ O-NET ต่ำ พบว่าส่วนใหญ่มีจำนวนครูไม่เพียงพอในบางกลุ่มสาระ สาระที่ครูขาด ทำให้คุณวุฒิของครูไม่ตรงตามสาระการเรียนรู้ ส่งผลถึงคุณภาพการสอนของครู การก่อความไม่สงบในพื้นที่ และปัญหาโรคระบาด ยังคงส่งผลให้ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างสม่ำเสมอตามแผนที่วางไว้ ทำให้คุณภาพผู้เรียนลดลง ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ไม่เต็มตามศักยภาพเท่าที่ควร จากสาเหตุข้างต้น ส่งผลโดยตรงต่อการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพซึ่งเป็นภาระหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษาทุกท่านที่จะต้องบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2564) เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามสภาพที่แท้จริง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้ในการวางแผน กำหนดทิศทาง ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 36 โรงเรียน

จำนวน 788 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดของแล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละโรงเรียน โดยได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 234 คิดเป็นร้อยละ 90

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

2. กำหนดวัตถุประสงค์ในการออกแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของประเด็นที่จะศึกษาตามกรอบการบริหารงานวิชาการของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 จำนวน 5 ด้าน

3. จัดทำร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล 5) ด้านการนิเทศการศึกษา

4. นำแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ เพื่อให้อาจารย์ที่ศึกษาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ รวมทั้งความเหมาะสมของข้อความ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. นำแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจหาค่าเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item objective congruence หรือ IOC) ให้ครอบคลุมของคำถามและความชัดเจนของภาษา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.66- 1.00

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 96) ซึ่งแบบสอบถามต้องได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์และสร้างเป็นแบบสอบถาม พร้อมนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถามแต่ละชุด นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วเทียบกับเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปร เพศ และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปร ประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกันตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนรายกลุ่ม (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) และหากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

5. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 แยกรายด้านทั้ง 5 ด้าน โดยนำผลที่ได้จากการรวบรวมมาทำการสรุปเนื้อหาและจัดลำดับความถี่

ผลการวิจัย (Research Results)

1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.57) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสามลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน, ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่า (3.1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้และรายชั้นเรียนก่อนนำไปใช้สอนจริงเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและสมบูรณ์ที่สุด (3.2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบ active learning ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เน้นความแตกต่างระหว่างผู้เรียนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน (3.3) ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาบริบทชุมชนจากผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อติดต่อประสานงานขอความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้านมาถ่ายทอดความรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนและขอความร่วมมือให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน (3.4) ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแต่งตั้งคำสั่งคณะกรรมการติดตามและจัดทำเอกสารการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นหลักฐานของสถานศึกษาในการนำข้อมูลไปใช้ในการรายงานผล ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป (3.5) ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดทำแผนการนิเทศและกำหนดปฏิทินการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่าตามความคิดเห็นของครู พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.57) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสามลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร

สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีความรู้ความเข้าใจรับทราบนโยบายและเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยมุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และลดความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึง โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีมาตรฐานสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดในตนเอง มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นและการดำรงชีวิตในอนาคต ตามยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยและมีคุณภาพสอดคล้องกับผลวิจัยของไกลวัลย์ รัตนะ (2557) ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลวิจัยของวิมล เดชะ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า 2.1 ครูที่มีเพศแตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการไปในทิศทางเดียวกัน เพราะผู้บริหารของสถานศึกษาได้สร้างความเข้าใจและอธิบายแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยการประชุม อบรม สัมมนา ชี้แจงแนวทางและรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการให้ครูผู้สอนเข้าใจอยู่เสมอ โดยเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างเท่าเทียม จึงทำให้ครูผู้สอนไม่ว่าจะเพศใดต่างมีการรับรู้และความเข้าใจมีความสามารถในการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของมุนา จารง (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนเมื่อจำแนกตามเพศ ในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลวิจัยอรุณทัย สงศรี (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศของครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยพรภิมลศรีโมสาร (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของครูอำเภอบ้านฉาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศของครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่ทั้งนี้ เนื่องจากครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาทั้งสองระดับต่างมีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ เพราะการบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง ต้องมีความรู้และเข้าใจการบริหารงานวิชาการอย่างถ่องแท้ เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ต้องรู้จักพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจการยอมรับนับถือจากชุมชนสังคม สอดคล้องกับผลวิจัยของนริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และ อุดลย์ วังศรีคุณ (2565) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุโขทัยเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุโขทัย เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลวิจัยของสิริภัทร สิงหาจุลเกตุ (2564) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่นอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น เขตอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน วุฒิกการศึกษาที่ต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยพวงพรรณ แสงนาโก (2559) ได้ทำวิจัยเรื่องการจัดการความรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำลูกกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำลูกกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์การทำงานของครูผู้สอนเป็นองค์ความรู้

ความเข้าใจความชำนาญของแต่ละบุคคล โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานยิ่งมากย่อมมีความเข้าใจความชำนาญในการบริหารงานมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า อีกทั้งครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นเวลานาน จะมีประสบการณ์เพิ่มเติมจากการอบรมการศึกษาดูงาน เพิ่มพูนทักษะความรู้ทางด้านงานวิชาการอยู่เสมอ ทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ เกิดความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานวิชาการที่มากขึ้น สอดคล้องกับผลวิจัยของนุชรี เนียมรัตน (2562) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ ผลวิจัยพบว่า ครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับผลวิจัยของพีระพัฒน์ มะมิง (2559) เรื่อง การบริหารงานวิชาการแบบการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ครูวิชาการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบการมีส่วนร่วม ของผู้บริหารโรงเรียน ในสำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดาศรี สิงห์ทอง (2556) เรื่อง การบริหาร งานวิชาการของโรงเรียน เอกชน เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน เขตดินแดง กรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า (1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้สอนจริงเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร (2) เน้นให้ครูจัดการสอนแบบ active learning ด้วยกิจกรรมที่เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน (3) มุ่งจัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของชุมชน โดยขอความร่วมมือจากประชาชนชาวบ้านมาถ่ายทอดความรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และ(4) จัดทำแผนการนิเทศและกำหนดปฏิทินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งตั้งอยู่นอกเมืองในเขตพื้นที่พิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทั้งภาษา ศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณี

ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่มีอย่างต่อเนื่อง และปัญหาโรคระบาด จากปัญหาดังกล่าวในปี การศึกษาที่ผ่านมาพบว่าหลักสูตรในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการปรับใช้ไม่สอดคล้องกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ขาดการทดลองใช้ ไม่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่ตัวบุคคล การประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากชุมชนยังไม่ทั่วถึง ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถ นิเทศได้ตามแผนที่กำหนด ขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากภาระงานต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติ สอนตามนโยบายของกระทรวงและเขตพื้นที่การศึกษามีมาก ทำให้มีเวลาไม่เพียงพอ ซึ่งปัญหา เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตก ต่ำลงด้วย และจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเร่งดำเนินการแก้ไข เพื่อให้สถานศึกษามี ความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุด เพื่อให้บรรลุตรง ตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับหลักสูตร ชาติ (2565) การบริหารงานวิชาการ หมายถึงกระบวนการดำเนินงานของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบ การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ชุมชนและผู้มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ร่วมกันจัดให้มี ระบบการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพ ทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ เป็นต้น โดยความร่วมมือการสนับสนุนส่งเสริมและการประเมินผลตลอดจนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ได้เครื่องมือในการจัดระบบการบริหารงานวิชาการการศึกษาให้สอดคล้องตามหลักสูตรของ สถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้มีการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับครูผู้สอนและตัวแทนจากชุมชนจัดตั้งภาคี เครือข่าย หรือจัดตลาดนัดสื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอน กับครูผู้สอนทั้งในและนอกสถานศึกษา ในรูปแบบชิ้นงาน เอกสาร ตำรา หรือสื่อออนไลน์ เป็นต้น

1.2 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้และรายชั้นเรียน ก่อนนำไปใช้สอนจริงเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรก่อน เพื่อหา ข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและสมบูรณ์ที่สุด นอกจากนี้ต้องพิจารณาตรวจสอบ

คุณภาพของหลักสูตรและความสอดคล้อง ได้แก่ จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ วิธีวัดและประเมินผลผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่เน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจ จึงควรมี การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีประสบการณ์ เพื่อให้ได้ทัศนะและความ คิดเห็นเชิงนโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสที่สามารถนำไปเป็นแนวทางใน การพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาเหตุปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกรอบ 5 ด้านของการบริหารงานวิชาการของ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2550 ดังนั้นจึงนำผลการวิจัยไปใช้เป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- ไกรวัลย์ รัตนะ. (2557). *บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.*
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตาม กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษา พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.*
- นริศรา ประศาสน์ศิลป์ และ อุดลย์ วังศรีคุณ. (2565). *การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม.*
- นุชรี เนียมรัตน์. (2562). *การบริหารงานวิชาการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียนสังกัด เทศบาลนครหาดใหญ่. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.*
- มุนา จารง. (2560). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์ เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2. สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.*
- วิมล เดชะ. (2559). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนตีประจําตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสตูล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.*

- ห้สภูมิ รัตติ. (2565). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล.
- พวงพรรณ แสงนาโก. (2559). การจัดการความรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาสมิงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. (2563). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2563 – 2565. สงขลา: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ .12 (พ.ศ.2560 2564). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์